Participatieverordening Reusel-De Mierden 2027

De gemeenteraad van de gemeente Reusel-De Mierden;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 6 oktober 2026

gelet op de artikelen 149 en 150 van de Gemeentewet, de artikelen 3.1, en 3.4 van de Omgevingswet en de artikelen 10.7, 10.2 en 10.8 van het Omgevingsbesluit;

gelet op de Samen Doen! visie met de vier centrale kernwaarden, inleven in de ander, doen wat helpt in plaats van wat hoort, open en transparant zijn en werken vanuit verantwoordelijkheid en vertrouwen;

gezien het advies van de commissie inwoners;

besluit vast te stellen de volgende verordening:

Participatieverordening Reusel-De Mierden 2027

Hoofdstuk 1 Inleidende bepalingen

Artikel 1 Definities

Deze verordening verstaat onder:

- beleid: gedragslijn, project, programma of plan van de gemeente om een bepaald doel te realiseren;

- bestuursorgaan: het bestuursorgaan dat bevoegd is. Afhankelijk van de inhoud van het beleid of de taak is dat de gemeenteraad, het college of de burgemeester;

- college: het college van burgemeester en wethouders van Reusel-De Mierden;

- inspraak: een kans voor inwoners en belanghebbenden om hun mening te geven over beleid voordat een definitief besluit wordt genomen;

- inwoners: ingezetenen als bedoeld in artikel 2 van de Gemeentewet;

- inwonersparticipatie: het betrekken van inwoners en maatschappelijke partijen bij het maken, uitvoeren of evalueren van onder meer beleid/projecten. Dit kan door informeren, raadplegen, adviseren, meedenken, meedoen, meebeslissen of zelf doen. Ook ondernemers kunnen hierbij worden betrokken;

- maatschappelijke partijen: verenigingen, stichtingen, buurtcomités en andere organisaties die tot doel hebben een actieve bijdrage te leveren aan de samenleving binnen de gemeente;

- ondernemers: bedrijven en instellingen die statutair binnen de gemeente zijn gevestigd of in hoofdzaak binnen de gemeente hun activiteiten uitvoeren;

- uitdaagrecht: het recht van inwoners en maatschappelijke partijen om een taak van de gemeente over te nemen als zij denken het slimmer, beter en/of goedkoper te kunnen doen.

-belanghebbende: degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken.

Artikel 2. Reikwijdte

1. Elk bestuursorgaan besluit of inwonersparticipatie wordt toegepast of dat kan worden verzocht om toepassing van het uitdaagrecht.

2. Het bestuursorgaan past zoveel mogelijk deze verordening toe bij het vaststellen of wijzigen van de omgevingsvisie als bedoeld in artikel 3.1 van de Omgevingswet en bij een programma als bedoeld in artikel 3.4 van de Omgevingswet. Daarbij houdt het bestuursorgaan rekening met de motiveringsplicht als bedoeld in de artikelen 10.7, 10.2 en 10.8 van het Omgevingsbesluit.

3. Inwonersparticipatie, inspraak of uitdaagrecht geldt niet bij:

a. kleine veranderingen aan eerder vastgesteld beleid;

b. als het bij wet is uitgesloten;

c. spoedeisende beleidsvoornemens;

d. de bescherming van kwetsbare groepen;

e. als het bestuursorgaan geen beleidsvrijheid heeft;

f. het vaststellen van de begroting, tarieven en belastingen;

g. interne organisatorische zaken van de gemeente.

Hoofdstuk 2. Inwonersparticipatie

Dit is inwonerbetrokkenheid dat op initiatief van de gemeente plaatsvindt. Het omvat alle vormen waarbij de gemeente het initiatief neemt om inwoners, maatschappelijke organisaties en eventueel ondernemers te betrekken bij de voorbereiding, uitvoering of evaluatie van beleid.

Artikel 3. Participatieproces bij inwonersparticipatie

1. Als inwonersparticipatie wordt toegepast, bepaalt het bestuursorgaan hoe dit gebeurt. Het bestuursorgaan beslist over:
   a. Het doel van de participatie;
   b. Het niveau van de participatie (informeren, raadplegen, adviseren, meedenken, meedoen, meebeslissen, zelf doen);
   c. De participatieactiviteiten;
   d. Welke (groepen) inwoners, organisaties en/of bedrijven worden betrokken.
2. Het bestuursorgaan kondigt de start van het participatieproces tijdig aan op een geschikte manier.
3. Het bestuursorgaan informeert de deelnemers voorafgaand aan de besluitvorming over wat ze doet met de uitkomsten en hoe de besluitvorming daarover plaatsvindt.

Artikel 4. Eindverslag participatieproces

1. Aan het einde van het participatieproces maakt het bestuursorgaan een eindverslag met:
   a. De stappen van het participatieproces;
   b. De belangrijkste resultaten en conclusies;
   c. De reactie van het bestuursorgaan en hoe zij de inbreng heeft gebruikt.
2. Het eindverslag wordt op een geschikte manier openbaar gemaakt.

3. Het college stuurt het eindverslag naar de raad als de raad bevoegd is een besluit te nemen over het onderwerp.

Artikel 5. Inspraak

1. Elk bestuursorgaan besluit of inspraak wordt verleend.
2. Inspraak wordt verleend aan inwoners en belanghebbenden
3. Tenzij anders bepaald geldt voor inspraak de procedure van artikel 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.
4. Aan het einde van de inspraak maakt het bestuursorgaan een eindverslag op met:
   a. Een overzicht van de inspraakprocedure;
   b. De weergave van de inspraakreacties en zienswijze;
   c. De reactie van het bestuursorgaan en hoe de zienswijzen zijn gebruikt.
5. Het eindverslag wordt op een geschikte manier openbaar gemaakt.

Hoofdstuk 3. Uitdaagrecht

Bij het uitdaagrecht komt het initiatief vanuit de samenleving. Inwoners komen met een initiatief om aan de slag te gaan met een maatschappelijk thema. Het initiatief heeft ondersteuning en/of goedkeuring vanuit de gemeente nodig. Dit gaat bijvoorbeeld om bewonersinitiatieven. Het uitdaagrecht geeft inwoners en lokale maatschappelijke partijen de mogelijkheid hun gemeente uit te dagen om gemeentelijke taken (en bijbehorend budget) aan hen over te dragen. Bijvoorbeeld omdat ze denken het slimmer, beter of goedkoper te kunnen doen, en zo hun buurt (fysiek of sociaal) willen verbeteren.

Artikel 6. Verzoek toepassing uitdaagrecht

1. Elk bestuursorgaan biedt de mogelijkheid om een voorstel in te dienen voor het overnemen van gemeentelijke taken.
2. Aanvullend op artikel 2, derde lid van deze verordening is het uitdaagrecht niet mogelijk bij:
   a. Lopende uitvoeringstrajecten of kleine herzieningen;

b. Als de opdrachtwaarde boven de Europese drempelwaarde als bedoeld in paragraaf 2.1.1.1 van de Aanbestedingswet 2012 uitkomt.

3. Een voorstel omvat:
   a. Een omschrijving van de taak die de indiener wil overnemen;
   b. Een uitleg waarom of hoe het beter of goedkoper kan;
   c. Duidelijkheid over de betrokkenheid en ervaring van de indiener;
   d. Draagvlak onder de belanghebbenden;
   e. Een raming van de kosten;
   f. Garanties voor de kwaliteit en de uitvoering op lange termijn.

4. De indiener maakt voor het verzoek gebruik van het door het college vastgestelde formulier.

5. Het college kan naar aanleiding van het verzoek aanvullende informatie opvragen.

6. Een voorstel wordt afgewezen als het niet voldoet aan de voorwaarden of als overname niet wenselijk is.

7. Het bestuursorgaan reageert binnen zes weken op het verzoek. Het bestuursorgaan kan deze termijn met zes weken verdagen.

Artikel 7. Ondersteuning indiener verzoek toepassing uitdaagrecht

Het college kan zorgen voor gepaste ondersteuning van degene die een verzoek om toepassing van het uitdaagrecht wil indienen of een verzoek om toepassing van het uitdaagrecht heeft ingediend.

Artikel 8. Uitvoering taak

1. Het bestuursorgaan onderbouwt de reactie op het verzoek en maakt de reactie en de onderbouwing op een geschikte manier openbaar.

2. Bij toewijzing van het verzoek om toepassing van het uitdaagrecht door het bestuursorgaan, maakt het bestuursorgaan met de indiener afspraken

over:

a. de looptijd en de voortgang van de uitvoering van de taak;

b. het budget en hoe wordt betaald voor de uitvoering van de taak;

c. het contact met en de eventuele ondersteuning door het college gedurende de uitvoering van de taak;

d. de stappen bij het niet nakomen van de gemaakte afspraken en het tussentijds beëindigen van de uitvoering van de taak.

Hoofdstuk 4. Slotbepalingen

Artikel 9. Participatieparagraaf

1. Het college neemt elk jaar een paragraaf in de begroting op met daarin een omschrijving op hoofdlijnen van de participatie voor het komend jaar.

2 . Het college neemt elk jaar een paragraaf in het jaarverslag op waarin het college verslag doet van de uitvoering van deze verordening.

Artikel 10. Nadere regels college

Het college kan over inwonersparticipatie of het uitdaagrecht nadere regels vaststellen.

Artikel 11. Hardheidsclausule

Het bestuursorgaan kan in bijzondere gevallen afwijken van de bepalingen in deze verordening. Het bestuursorgaan onderbouwt waarom het afwijkt.

Artikel 12. Intrekking oude verordening en overgangsrecht

1 . De "Inspraakverordening" vastgesteld op 19 december 2005 wordt ingetrokken.

2. De "Inspraakverordening" vastgesteld op 19 december 2005 blijft van toepassing op beleid waarvoor ten tijde van de inwerkingtreding van deze verordening al een inspraakprocedure op grond van die verordening was gestart.

Artikel 13. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2027;

2. Deze verordening wordt genoemd als: “Participatieverordening Reusel-De Mierden 2027”.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 10 november 2026

De voorzitter,

Mw. A.J.M.H. van de Ven

De griffier,

Mw. I.A.C. de Groot